

ปัญหาทางกฎหมาย การฟื้นสภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่ขาดแคลนทุนทรัพย์
Legal Issues Regarding the Termination of Student Status
at Rajabhat Universities Due to Their Financial Insufficiency

สุทธิพงษ์ ปานเพชร¹, นพดล ทัดระเบียบ²

Suttipong Parnpet , Noppadol Tadrabiab

¹ นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 0-7791-3333 โทรสาร 0-7791-3348 อีเมล 61052538207@student.sru.ac.th

² อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 0-7791-3333 โทรสาร 0-7791-3348 อีเมล noppardolt@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการจัดทำบริหารสาธารณะด้านการศึกษา และ 2) การบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับหลักประกันสิทธิการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรากฎหมาย ตำบทยกกฎหมาย บทความวิชาการ บทความวิจัย เอกสารประกอบการสัมมนา สถิติ และข้อมูลจากเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้วยการเขียนแบบพรรณนาความเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการฟื้นสภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

ผลการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาทุกฉบับได้บัญญัติหลักประกันสิทธิการศึกษาของนักศึกษาไว้ในทุกระดับ ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏก็เช่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้สมัครผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือยุติ หรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้ แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวก็ไม่ได้ให้คำนิยามของคำว่า “ขาดแคลนทุนทรัพย์” ประกอบกับข้อบังคับว่าด้วยการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้กำหนด ให้นักศึกษาฟื้นสภาพเมื่อไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา เป็นผลให้สถานะความเป็นนักศึกษาต้องฟื้นสภาพเพราะสถานะทางการเงิน อันเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติราชภัฏ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พุทธศักราช 2547 ควรบัญญัติเพิ่มความในวรรคท้ายว่า “หลักเกณฑ์การพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด” และยกเลิกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่กำหนดให้นักศึกษาต้องฟื้นสภาพเนื่องจากไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษานั้นเสีย

คำสำคัญ: การฟื้นสภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ขาดแคลนทุนทรัพย์

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to explore concepts and theories related to public administration in education, and 2) to investigate the implementation and enforcement of the Act on the Establishment of Higher Education Institutions concerning the assurance of educational rights. This qualitative research involved the examination of various sources, including documents, legal textbooks, legal texts, academic articles, dissertations, seminar documents, statistics, and information from both domestic and international websites. The research methodology employed descriptive forms to provide solutions

regarding the termination of student status at Rajabhat universities who were affected by financial insufficiency.

The findings indicated that all legislative acts pertaining to the establishment of higher education institution contain provisions guaranteeing the educational rights of students at all levels, including the Rajabhat universities. In this regard, the university is not permitted to deny admission to any prospective student or to terminate or delay the academic progress of any student solely on the grounds of a lack of funds preventing them from paying the university's tuition fees. However, such acts do not define the term "financial insufficiency". Additionally, the regulations concerning educational management at Rajabhat universities state that students will have their status terminated if they fail to pay tuition fees. This practice contradicts the underlying spirit of the Rajabhat Act. To address this issue, the researcher has proposed an amendment to Section 9 of the Rajabhat University Act, B.E. 2547. A new clause should be added in the final paragraph that "The criteria for determining which students have financial insufficiency should be established by the University Council." In addition, it is recommended to cancel regulations regarding educational management that require students to be terminated their status due to their non-payment of the tuition fees.

Keyword: Termination of Student Status, Rajabhat University, financial insufficiency

ความสำคัญของปัญหา

การชำระค่าเล่าเรียนให้กับสถาบันการศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้เรียน การช่วยเหลือหรือการสนับสนุนด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ให้กับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาเป็นความตั้งใจดีของทุกภาคส่วน ในภาคเอกชนมีการให้ทุนการศึกษาและยกเว้นค่าเล่าเรียน รวมทั้งภาครัฐที่มีมาตรการให้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาและออกกฎหมายคุ้มครองสำหรับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง แต่ผู้เรียนหรือนักศึกษาส่วนหนึ่งยังไม่จ่ายค่าเล่าเรียนให้กับสถาบันการศึกษา ในสถาบันการศึกษาบางแห่งจะพบยอดบัญชีรายรับค้างจ่ายจำนวนมาก เมื่อตรวจสอบพบว่าเป็นเงินที่นักศึกษาติดค้างค่าเล่าเรียนพ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 9 บัญญัติว่า "มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้สมัครผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้"

การตีความกฎหมายในมาตรา 9 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยังไม่มีบรรทัดฐานจากศาลฎีกาให้ใช้ในการพิจารณา แต่เชื่อว่าเจตนาของ มาตรา 9 นั้นมีไว้เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความเดือดร้อน "อย่างแท้จริง" แต่การขาดแคลนเพียงแต่กำลังทรัพย์ไม่ควรเป็นอุปสรรคสำหรับการเรียนมหาวิทยาลัย ถือเป็นหลักการและวิธิตัดที่ตีงามสะท้อนออกมาในมาตรา 9 ของ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 แต่การตีความด้วยความหวั่นเกรงของผู้บริหาร และการใช้เงื่อนไขของนักศึกษาได้เปรียบไม่ต้องจ่ายค่าเล่าเรียนเป็นการสร้างปัญหาให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ การร่วมมือกันอย่างมีแบบแผนและความตั้งใจจริงของผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งผู้ปกครองและตัวนักศึกษาเองเพื่อการแก้ไขปัญหา

ปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและยังช่วยยกระดับความรู้ความคิดของนักศึกษาให้มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีได้ แต่กระนั้นก็ยังมีความเสี่ยงอีกหลายประเด็นที่ทำให้ผู้ที่มีความประสงค์ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่สามารถจะดำเนินชีวิตไปตามความประสงค์ได้เช่นปัญหาด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองซึ่งในความเป็นจริงแล้วการศึกษาเป็นกระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมให้คนฉลาดรอบรู้ รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา รู้จักใช้เหตุผลในการดำเนิน

ชีวิตทำให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและเมื่อคนมีการศึกษาก็สามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นเป็นการศึกษาระดับสูงที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าดังนั้นการส่งเสริมให้เยาวชนของชาติได้มีการศึกษาถึงระดับสูงย่อมเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างมากทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของคนได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้ประเทศที่ส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศได้รับโอกาสทางการเรียนมากขึ้นย่อมสามารถทำให้การพัฒนาประเทศได้ง่ายขึ้นปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาโดยให้ความช่วยเหลือแก่เยาวชนที่ต้องการศึกษาต่อในเรื่องของทุนการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจะเห็นได้จากการจัดตั้งสำนักงานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

อุปสรรคต่อการเรียนค่านิยมของนิสิตที่มีต่อสาขาวิชาที่เรียนปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจด้านการจัดการเรียนการสอนด้านตัวนิสิตปัญหาการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นปัญหาที่สำคัญของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจากการสำรวจข้อมูลนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ออกกลางคันระหว่างปีการศึกษา 2549-2550 ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจำนวน 124 แห่ง พบว่าในปีการศึกษา 2549 มีผู้เข้าศึกษาจำนวน 445,894 คน แต่ในปีการศึกษา 2550 คงเหลือ 431,062 คนออกก่อนสำเร็จการศึกษา 15,276 คิดเป็นร้อยละ 3

สรุปได้ว่าการออกกลางคันเป็นปัญหาที่สำคัญมากปัญหาหนึ่งของการศึกษาที่สมควรนำมาศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางและวิธีการแก้ไขปรับปรุงซึ่งวิทยาลัยการเมืองการปกครองก็ประสบปัญหาการออกกลางคันของนิสิตเช่นกันฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคันว่าสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลทำให้นิสิตออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษาเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัย ไปปรับปรุงป้องกันและพัฒนาการบริหารการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาวิทยาลัยการเมืองการปกครองให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักการ ทฤษฎี ความเป็นมา และลักษณะทั่วไปของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547
2. เพื่อเป็นการศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับการพันสภาพทางการศึกษา และป็นหาการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อนำมาช่วยการที่รัฐเข้ามามีส่วนดูแลต่อไป
3. เพื่อเป็นสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐบาลและมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่เข้ามาจัดบริการสาธารณะให้แก่นักศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ปัญหาการเรียนไม่จบการศึกษานั้นเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งในปัจจุบัน ทุกวันนี้ประเทศไทยจะต้องขาดผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการจำนวนมาก เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา รวมทั้งทรัพยากรในด้านอื่น ๆ มาช่วยกันเพื่อการนี้ รัฐบาลมีหน้าที่โดยให้มหาวิทยาลัยของรัฐทำกาจัดบริการสาธารณะ แทนที่นั้นอยู่ในความอำนวยการของรัฐบาล และถือเป็นภาระหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดทำเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยรวม(Public interest)โดย-จัดระเบียบสังคม รักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยให้ประชาชนและสังคมการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตเพื่อให้ประชาชนมีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดี โดยไม่ได้ใช้ความรับผิดชอบของรัฐบาลเข้ามาดูแลนักศึกษาเท่าที่ควร ด้วยความตระหนักที่ว่า ปัญหาการเรียนไม่จบการศึกษามีส่วนทำให้เกิดปัญหาสังคมหมุนเวียน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น และการพนัน เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่กล่าวมามีความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนจนถึงด้านเศรษฐกิจด้วย อย่างไรก็ตาม ขณะนี้การศึกษาที่ยังไม่ได้รับการบริการของรัฐบาลอย่างทั่วถึง ก็ยังเกิดในหมู่เยาวชนหรือเด็กวัยรุ่น มิได้รับการดูแลเรื่องการศึกษาจากรัฐบาล ดูเหมือนว่าจะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเสียด้วยซ้ำ ยิ่งนานวันปัญหาเหล่านี้ก็ยิ่งทับถมและเรื้อรัง เป็นสิ่งที่ยากต่อการแก้ไขเป็นทวีคูณ มาตรการทางกฎหมายหรือระเบียบ คำสั่ง ของมหาวิทยาลัยที่ใช้ เป็นมาตรการที่สำคัญมาก ที่จะตัดทอนสิทธิการเข้ารับการศึกษานักศึกษา เพราะการดำเนินการจะต้องมี

ระเบียบ แบบแผน และหลักเกณฑ์ที่แน่นอน สิ่งเหล่านี้ย่อมได้มาจากมาตรการทางกฎหมายที่วางไว้ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า มาตรการทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการออกเป็นคำสั่งของมหาวิทยาลัยเพื่อบังคับแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ มิฉะนั้น การแก้ไขปัญหาจะต้องประสบความล้มเหลวโดยสิ้นเชิง การกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่ดี จะต้องคำนึงถึง องค์ประกอบหลายด้านนับตั้งแต่ การทำความเข้าใจกับนักศึกษาโดยการเข้าถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้น กฎหมายที่มีมาในอดีต การศึกษาองค์ประกอบหลายด้าน จะทำให้ได้มาตรการทางกฎหมายที่สอดคล้องกับปัญหาตามสภาพเท็จจริงที่เกิดขึ้น เริ่มมีมา แต่ในอดีตได้มีการวิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ขอบเขตของกาวิจัย

วิธีการศึกษาจะใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิจัยเอกสารโดยค้นคว้าข้อมูลจาก ตำราทางวิชาการ บทความที่เกี่ยวข้อง ความเห็นของนักนิติศาสตร์ เอกสารประกอบการอบรมและข้อมูลทางเว็บไซต์ต่าง ๆ งานวิจัย การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจของนักศึกษาที่พ้นสภาพอย่างแท้จริงของนักศึกษา และการบริการ สาธารณะที่หน่วยงานของรัฐและมหาวิทยาลัยจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมให้นักศึกษาได้รับการศึกษาโดยปกติสุข เพื่อให้ได้มาซึ่ง แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พุทธศักราช 2547

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษาจะใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดย ค้นคว้าข้อมูลจาก ตำราทางวิชาการ บทความที่เกี่ยวข้องความเห็นของนักนิติศาสตร์ เอกสารประกอบการ อบรมและข้อมูลทางเว็บไซต์ต่าง ๆ งานวิจัยคำอธิบาย เดียวกับหน้าที่ของรัฐ หลักการบริการสาธารณะ เพื่อให้ได้มาซึ่ง แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พุทธศักราช 2547 การบังคับใช้กฎหมายกับการคุ้มครองสิทธิ ส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ปัญหาการพ้นสภาพของนักศึกษา

รัฐธรรมนูญมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบ การศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเรียน นักศึกษาได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอด ชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมี หน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตาม กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการ และตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

ปัญหาการไม่จบการศึกษานั้นเป็นปัญหาทางสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งในปัจจุบัน

การขาดแคลนทุนทรัพย์ทางการศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย คณะหรือสาขาวิชา ควร ให้ความสำคัญกับทุน สำหรับการศึกษาคือ เพราะบางครอบครัวมีฐานะทางการเงินที่ไม่พร้อมในการส่งลูกเรียน นักศึกษาควร ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ทางมหาวิทยาลัยควรมีการให้คำแนะนำแหล่งทุนกู้ยืม เช่น กยศ. ทุนมหาวิทยาลัย ฯลฯ

มหาวิทยาลัยจะต้องมีการจัดหาทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการทบทวนในเรื่อง ค่าหน่วยกิต รวมถึงควรมีการทำความเข้าใจให้กับนักศึกษาและครอบครัวเพื่อที่จะได้สำเร็จการศึกษาตามกำหนด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตาม วรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษามรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตนให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้ มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สิ้นเชิงกองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ ตามที่ กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระ

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองนักเรียนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงและคุ้มครองสิทธิการพ้นสภาพของ นักเรียนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รัฐต้อง กำหนดมาตรการที่จะพ้นสภาพนักเรียนนักศึกษาได้ตามเหตุความจำเป็นและ กำหนดมาตรการกำกับกระบวนการพ้นสภาพของนักศึกษาในวิถีทางที่ สมเหตุสมผลภายใต้หลักการได้รับการบริการ รวมทั้งรัฐ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมประโยชน์ของผู้ที่เข้ารับการศึกษายู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อย่างเสมอภาค

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านส่วนตัวของนักศึกษา

สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาส่วนตัวของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาต้อง ช่วยเหลืองานทางบ้านจนไม่มีเวลาเรียนเพื่อหารายได้มาศึกษาเล่าเรียน นอกจากนี้ยังต้อง ทำงานหารายได้เพราะขาดทุนทรัพย์ ในการศึกษา ประกอบกับความรู้พื้นฐานในสาขานี้มีน้อยจึงทำให้นักศึกษาไม่สนใจเรียน ขาดเรียน มาสาย ไม่มีความรับผิดชอบ ในการเรียน ได้รับผลการเรียนต่ำ ทำให้ไม่ อยากเรียนบางส่วน มีพฤติกรรมชอบเที่ยวเตร่กลางคืน ติดเพื่อนซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาที่มาจาก ต่างจังหวัด หรืออำเภอรอบนอกที่มาพักอาศัยบ้านเช่า หรือหอพักในระหว่างเรียน ทำให้มีพฤติกรรม ดังกล่าว ข้างต้นจนทำให้เกิดเป็นประเด็นปัญหาของการออกกลางคันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภูษณิศ สิริวรพร (2557) ได้วิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อใน ระดับปริญญาตรีของสถาบันการพลศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านส่วนตัวของนักศึกษามีสภาพปัญหาอยู่ใน ระดับมาก ในเรื่องประเด็นความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในคณะที่เรียน ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ภาระรับผิดชอบครอบครัวหรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสอดคล้องกับลำปาง พันธุ์เพชร (2558) รายงานผลงานวิจัยเรื่องข้อเสนองานการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สาเหตุด้าน พบว่าพฤติกรรมผู้เรียน เป็นสาเหตุหลัก เช่นเดียวกับสมคิด รักษาทรัพย์ และคณะ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อธิบายว่าสาเหตุการออก กลางคันหนึ่งนั้น คือด้านส่วนตัวของนักศึกษา และกรณีของ เกสร อิศรางกูร ณ อยุธยา (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีต่อการออกกลางคันของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พบว่าปัจจัยด้านส่วนตัว ของนักศึกษา เป็นสาเหตุในการออกกลางคันของนักศึกษา เช่นเดียวกัน

ด้านสภาพครอบครัว

สาเหตุการออกกลางคันด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีความคาดหวังต่อความสำเร็จ ทั้งอยากให้ลูกของตนมีผลการเรียนที่ดี มีงานทำที่ดี บางครอบครัวไม่มีเวลากวดขันเรื่องการเรียนให้ ความสำคัญการเรียนน้อย บางครอบครัวต้องการให้ลูกมา ช่วยงานที่บ้านหรือกิจการของครอบครัวทำให้ลูกไม่ได้มาเรียนบาง ครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับภุชฉนิศา สิริวรพร (2557) ได้วิจัยเรื่องสาเหตุการออกกลางคัน และแนวทางการ แก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของสถาบันการพลศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าด้านครอบครัว พบว่า สภาพปัญหาในระดับมาก เช่นเดียวกับ นวรัตน์ การเกษ และ วรุณภัลยา คุณากรวิรุฬห์ (2558) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครประจำปีการศึกษา 2557 พบว่า ปัจจัยส่วนใหญ่เกิดจากด้าน ครอบครัว และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลำปาง พันธุ์เพชร (2558) เรื่องข้อเสนอการ แก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พบว่า สาเหตุด้านสภาพครอบครัวมีมากที่สุด สอดคล้องเช่นเดียวกัน

ด้านสภาพแวดล้อม

สาเหตุการออกกลางคันด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะมาจากต่างจังหวัดและอำเภอรอบนอกมาอยู่บ้านเช่าหอพัก ทำให้นักศึกษานิยมอยู่ด้วยกันแบบชู้สาว ในวัยเรียน เกิดการแข่งขันผลการเรียนในกลุ่มนักศึกษา มีการแบ่งสังคมในสถาบัน เกิดความขัดแย้งภายใน ห้องเรียน ประกอบกับสภาพห้องเรียนไม่มีความพร้อม ไม่น่าเรียน ที่พักของนักศึกษาอยู่ในชุมชนที่มีสถาน บ้านเทิง ทำให้ไม่มีสมาธิในการทบทวนตำราเรียน ผลการศึกษา สอดคล้องกับโกมล จันทวงษ์ (2558) ได้วิจัย เรื่อง ปัจจัยสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ศูนย์สระแก้ว พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยรองที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคัน สุคนธ์ นาเมือง รักษ์(2556) วิจัยเรื่อง แนวทางการลดการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อม เรื่องปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนภายในห้องเรียนก็เป็นปัญหา เช่นเดียวกัน และภุชฉนิศา สิริวรพร (2557) ได้วิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของสถาบันการพลศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิจัย สภาพปัญหาด้านสภาพแวดล้อม พบว่า จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่เหมาะสม และสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุขสถานบันเทิง เช่นเดียวกัน

ด้านสถานศึกษา

สาเหตุการออกกลางคันด้านสถานศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาที่นักศึกษาพบได้แก่ ระบบลงทะเบียนซับซ้อนยุ่งยาก กำหนดค่าลงทะเบียนและค่าปรับลงทะเบียนล่าช้าไว้สูงเกินไป มหาวิทยาลัย ปล่อยให้ให้นักศึกษาที่พ้นสภาพ เนื่องจากไม่ลงทะเบียนเรียนสามารถเรียนต่อไปได้ทั้งยังไม่ชำระเงินทำให้ไม่มี เงินชำระค่าลงทะเบียนที่ค้าง และระบบติดตามนักศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เหมาะสม ระบบดูแล ช่วยเหลือนักศึกษาออกกลางคันไม่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมให้นักศึกษาเข้าร่วมมาก เกินไป อาจทำให้ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับการวิจัยของ ภุชฉนิศา สิริวรพร (2557) ได้วิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของสถาบันการพลศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนด้วยประสิทธิภาพ และ ความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับผู้เรียนค่อนข้างน้อย และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สมคิด รักษาทรัพย์ และคณะ (2556) ได้วิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าสาเหตุด้านสถานศึกษาด้วย เช่นเดียวกัน

ด้านอาจารย์ผู้สอน

สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาด้านอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนของนักศึกษา อาจารย์มีทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษา นำเอาเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ มีการติดตาม ผู้เรียนที่มีปัญหาไม่มอบหมายงานให้นักศึกษามากเกินไป แม้แต่การออกข้อสอบ ก็จะทำให้แนวข้อสอบเพื่อไป ทำการทบทวน สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี มงคลแก้ว และคณะ (2553) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสาเหตุ การออกกลางคันและการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ไม่เป็นสาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษา และสอดคล้องกับการวิจัย ของนวรรตน์ การะเกษ และวรุณกัลยา คุณภากรวิรุฬห์ (2558) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคัน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครประจำปีการศึกษา 2557 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัย ด้านผู้สอนอยู่ในระดับสุดท้ายของปัญหาที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคัน เช่นเดียวกัน

ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาด้านหลักสูตรการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงได้มีการปรับปรุง หลักสูตรให้มีความทันสมัยตรงความต้องการของผู้เรียน ประกอบกับการเรียนการสอนได้มีการสนับสนุน อุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกตลอดจนมีห้องบรรยายที่เพียงพอและเหมาะสมกับรายวิชาที่เรียน มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องทำให้นักศึกษาได้แสดงออกประเด็นนี้จึงไม่ใช่ปัญหาของการออกกลางคัน ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของลำปาง พันธุ์เพชร (2558) ได้วิจัยเรื่อง ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สาเหตุปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็น ลำดับสุดท้ายที่เป็นปัญหา และสอดคล้องกับการวิจัยของนันทิดา ชำนาญยา (2555) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาตรีประจำปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านมหาวิทยาลัย เป็นเรื่องของการยกเลิกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีการกำหนดให้นักศึกษาต้องพ้นสภาพนักศึกษาและมีการกำหนดอัตราค่าปรับในกรณีลงทะเบียนล่าช้า และระบบการชำระเงินซึ่งมหาวิทยาลัยควรนำเอาข้อเสนอแนะ ดังกล่าวนี้อไปพิจารณาแก้ไขหรือหามาตรการที่เป็น การช่วยเหลือนักศึกษาต่อไป เช่น เรื่องการยกเลิกข้อบังคับที่ จะทำให้มีผลต่อการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เนื่องจากลงทะเบียนล่าช้า ซึ่งมีระเบียบขั้นตอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ในปัจจุบันจึงทำให้นักศึกษาที่ขาดแคลนสถานะทางการเงินจึงไม่สามารถดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมได้ตามที่มหาวิทยาลัย กำหนดเพื่อรักษาสภาพทางการศึกษาได้ มหาวิทยาลัยจึงควรมีการปรับเปลี่ยนระเบียบของมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาได้รับ โอกาสทางการศึกษามากขึ้น
2. ในด้านนักศึกษา จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่วนตัวของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ในการ ป้องกันและแก้ไข ปัญหา นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากเพื่อน ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ ปรึกษาของนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประสานงานการแก้ไขปัญหการพ้นสภาพนักศึกษาเพื่อเป็นตัวกลางในการดำเนินการในเรื่องนี้
3. ควรมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการแก้ไขปัญหการพ้นสภาพของนักศึกษาและมีนักวิชาการทางด้านการเงิน ประจำศูนย์เพื่อไว้คอยช่วยเหลือนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ควรศึกษาบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาในการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายการมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. พฤษภาคม 2562, หน้า 37.
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2547. (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, น. 27-28)
- สกล สกลเดช. (2541). “50 ปี แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกับทัศนคติที่เป็นตัวจุดสิทธิมนุษยชน”, วารสารสุโขทัย ธรรมาธิราช, 10, 2 (ธันวาคม 2541), 7.
- ชวินทร์ อินทรักษ์. (2556). สิทธิมนุษยชนทางการศึกษา [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://www.learners.in.th/blogs/posts/465912>
- นิวัฒน์ตามี. (2539). การเข้าถึงโอกาสในการได้รับบริการทางการศึกษาของประชาชนชาวเขา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมคิด รักษาทรัพย์ และคณะ. (2556). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพฯ.

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี